

היסטוריה דתי

לעולים חדשים בבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון	—	(13x3)	—	39	נקודות
פרק שני	—	(22x1)	—	22	נקודות
פרק שלישי	—	(13x3)	—	39	נקודות
				100	סך הכול נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות: בתשובותיך הבא עובדות, אל תסתפק בהערכות כלליות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.
בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון (39 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 1-5 (לכל שאלה – 13 נקודות).

1. לפניך רשימה של תהליכים שֶקָרְו בחברה היהודית במאה ה־18 ובמאה ה־19: השתלבות בחברה הכללית, התפתחות ההשכלה, התפתחות הנאור־אורתודוקסיה.
הצג אחד מן התהליכים האלה, והסבר כיצד התהליך שהצגת הושפע מאחד ממאפייני הנאורות.
2. הסבר מדוע מן המאה ה־18 ארצות הברית נחשבת לדוגמה ללאומיות ליברלית־אזרחית.
הסבר מדוע נחשב איחוד גרמניה בסוף המאה ה־19 לדוגמה ללאומיות אתנית־היסטורית.
3. הצג שני גורמים להקמה של אגודות חובבי ציון.
הצג החלטה אחת שהתקבלה בוועידת קטוביץ (1884).
4. הסבר סיבה אחת להתנגדות שהייתה ביישוב היהודי להצעת החלוקה של ועדת פיל (1937).
הסבר מדוע למרות התנגדות זו תמכו ראשי היישוב היהודי בהצעת החלוקה של ועדת פיל.
5. בתחילת מלחמת העולם השנייה (1939) הייתה ליישוב היהודי בארץ־ישראל דילמה (התלבטות) אם להמשיך להיאבק בשלטון הבריטי או לשתף עימו פעולה נגד האויב הנאצי.
הצג שתי פעולות של היישוב היהודי בארץ־ישראל בתקופה הזאת: פעולה אחת המייצגת את המשך המאבק בשלטון הבריטי, ופעולה אחת המייצגת את שיתוף הפעולה עם השלטון הבריטי נגד האיום הנאצי.

פרק שני (22 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 6-7.

6. מלחמת העולם הראשונה

א. בנספח לשאלה זו מוצגות שתי קריקטורות. בקריקטורות אלה יש התייחסות לגורמים שהביאו לפרוץ מלחמת

העולם הראשונה (1914).

בחר אחת מן הקריקטורות, וציין מהו הגורם למלחמה, על פי הקריקטורה.

הצג גורם זה, על פי מה שלמדת.

הסבר על פי הקריקטורה שבחרת, מהי דעתו של יוצר הקריקטורה על הגורם למלחמה.

(15 נקודות)

ב. מלחמת העולם הראשונה יצרה קושי מיוחד לחיילים היהודים.

הסבר קביעה זו, על פי מה שלמדת. (7 נקודות)

7. הסכם השלום עם מצרים

א. כחודשיים לאחר החתימה על הסכם השלום עם מצרים (26 במארס 1979), פינתה מדינת ישראל את "גן הירק":

שטח חקלאי שהיה שייך למושב נאות סיני בחבל ימית.

בנספח לשאלה זו מוצגת קריקטורה שפורסמה במאי 1979 בעקבות פינוי זה.

הסבר את דעתו של יוצר הקריקטורה בנוגע לפינוי "גן הירק", על פי רכיב אחד לפחות בקריקטורה.

הסבר על פי מה שלמדת, מדוע תמכו רבים בהסכם השלום עם מצרים.

(15 נקודות)

ב. הצג שתי סיבות שגרמו למצרים לחתום על הסכם השלום עם ישראל. (7 נקודות)

פרק שלישי (39 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 8-12 (לכל שאלה – 13 נקודות).

8. **הצג** שני צעדים שנקטו הנאצים כדי להרחיק את היהודים מן החברה בגרמניה מיד עם עלייתם לשלטון (1933).
הצג סעיף אחד מתוך חוקי נירנברג (1935).
9. **הסבר** את ערך "קידוש החיים" בשואה.
הצג שתי פעולות של האדמו"ר מפיאסצנה שמייצגות ערך זה.
10. **הצג** את שיטת הלחימה שנקטו הכוחות הלוחמים היהודיים בארבעת החודשים הראשונים של מלחמת העצמאות (עד אפריל 1948).
הסבר כיצד מבצע נחשון (בחודש אפריל 1948) עזר לשפר את המצב הביטחוני של היישוב היהודי בתקופה הזאת.
11. בחר באחת ממלחמות ישראל שלמדת עליהן: מלחמת ששת הימים או מלחמת יום הכיפורים, וציין את שם המלחמה שבחרת.
הצג שניים מן הגורמים למלחמה שבחרת, וציין את שמות כל המדינות שנלחמו נגד ישראל במלחמה זו.
12. **הצג** גורם אחד לעלייתם של יהודים מאתיופיה למדינת ישראל בעשורים האחרונים של המאה ה-20.
הצג קושי אחד שעיימו התמודדו היהודים מאתיופיה בדרכם למדינת ישראל.

בהצלחה!

נספח לשאלה 6 — קריקטורות

קריקטורה א'

(התפרסמה בעיתון האמריקני Brooklyn Eagle ביולי 1914)

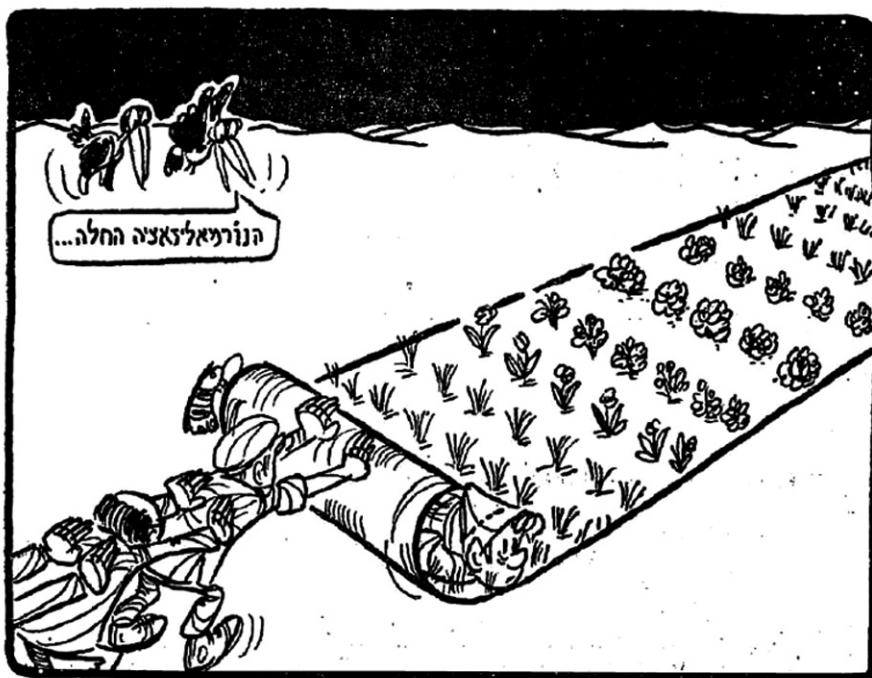
קריקטורה ב'

תרגום: אפריקה, שדות זהב (אזורים שבהם נמצא זהב)

(<http://www.boondocksnet.com>)

נספח לשאלה 7 — קריקטורה

(<http://news.walla.co.il/item/3037552>)